

in 98 milijoni m³ vode (370 do 1130 m³/s), kar je primerljivo s pretokom srednje velike reke. Največji obseg so jezera dosegla avgusta 2001. V Zahodni puščavi so se tako pojavila jezera, a so prav tako hitro tudi izginila. Gladina je ostala dokaj nespremenjena do avgusta 2013, saj je izhlapevanje nadomeščal pritok iz Nasserjevega jezera. Ko pa se je znižala gladina Nasserjevega jezera, se je ustavil tudi dotok vode, gladina oz. površina jezer pa se je začela zmanjševati (Slika 7).

Zaključek

Da je v Egiptu kmetijstvo nadpovprečno pomembno (28 % delovne sile, 13 % BDP-ja), ni dvoma. Dejstvo je tudi, da kmetijstva ne bi bilo brez namakanja, tega pa ne brez Nila, ki je edini površinski vodni vir v državi, če odmislimo skromno količino padavin. Namakanje sega daleč v zgodovino, a vseskozi je ostajal problem poplav in občasnih suš, če so poplave zakasnile. V začetku 70. let prejšnjega stoletja zgrajen Asuanski jez je omogočil hrambo velikih količin vode, ki jo lahko kontrolirano izkoriščajo za namakanje in proizvodnjo električne energije. Sam projekt je bil dostikrat obravnavan pristransko, saj je nastal v spremenjenih političnih okoliščinah in interesih velesil, poleg tega pa mnogi vidijo bodisi pozitivne bodisi negativne učinke oziroma posledice. Gotovo je tudi, da je z zgodovinskega vidika to eden najpomembnejših egipčanskih gospodarskih projektov, saj daje možnosti za izboljšano kmetovanje, kar se tiče namakanja, tako v dolini Nila kot delti, ne zanemarljive pa so tudi možnosti za namakanje novih kmetijskih površin v puščavskih območjih, tudi če odmislimo nekdanj (prikrite) domače-politične interese. Tudi negativnih posledic ni malo, a realno gledano, je več pozitivnih učinkov. Obravnavana problematika je lahko tudi primerna šolska vsebina.

Viri in literatura:

1. Biswas, A., K.: *Aswan dam Revisited. The benefits of a Much-Maligned Dam*. Medmrežje: http://www.icid.org/aswan_paper.pdf.
2. Medmrežje 1: Postel, S.: *Egypt's Nile Valley Basin Irrigation*. Medmrežje: <http://www.waterhistory.org/histories/nile/t1.html#FTN.AEN30>.
3. Medmrežje 2: FAO: <http://www.fao.org/ag/AGP/AGPC/doc/Counprof/Egypt/Egypt.html>.
4. Medmrežje 3: <http://www.grdc.sr.unh.edu/html/Polygons/P1362100.html>.
5. (2010). Water profile of Egypt. Dostopno na: <http://www.eoearth.org/view/article/156938>.
6. Medmrežje 4: <http://www.fao.org/docrep/w4347E/w4347e0k.htm>.

7. Medmrežje 5: <http://www.infoplease.com/encyclopedia/world/nile-irrigation-along-nile.html>.
8. Medmrežje 6: <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/180382/Egypt/43479/Agriculture-and-fishing>.
9. Medmrežje 7: http://en.wikipedia.org/wiki/New_Valley_Project#.
10. Medmrežje 8: <http://www.fao.org/ag/AGP/AGPC/doc/Counprof/Egypt/Egypt.html#soils>.
11. Medmrežje 9: http://en.wikipedia.org/wiki/Aswan_Dam.
12. Medmrežje 10: Impact of the Irrigation Improvement Project, Egypt, <http://www.waterlog.info/pdf/irrimpr.pdf>.
13. Medmrežje 11: *The Encyclopedia Of Earth*, <http://www.eoearth.org/view/article/156938/>.
14. Medmrežje 12: http://www.utexas.edu/cola/orgs/hemispheres/_files/pdf/geography/aswan_high_dam.pdf.
15. Medmrežje 13: http://en.wikipedia.org/wiki/Nile_Delta#.
16. Medmrežje 14: <http://www.ecoworld.com/global-warming/global-warming-egypt.html>.
17. Medmrežje 15: <http://www.fao.org/docrep/008/y5863e/y5863e0a.htm>.
18. Medmrežje 16: Michigan University: Human Impacts on the Nile River, http://sitemaker.umich.edu/sec004_gp5/the_aswan_dam_disadvantages.
19. Medmrežje 17: Medmrežje 18: http://www.iwtc.info/2001_pdf/05-2.pdf.
20. Medmrežje 18: <http://www.conference.ifas.ufl.edu/emecs9/Presentations/Monday/Salon%207-8/pm/Session%203/1305%20AlaaSalem.pdf>.
21. Medmrežje 19: http://en.wikipedia.org/wiki/New_Valley_Project#.
22. Medmrežje 20: <http://www.icat.com.eg/om.html>.
23. Medmrežje 21: <http://www.water-technology.net/projects/mubarak/>.
24. Medmrežje 22: <http://www.thenational.ae/news/world/middle-east/egypts-new-nile-valley-grand-plan-gone-bad#page1>.
25. Natek, K., Natek, M. (2006). *Države sveta. Narava, prebivalstvo, državna ureditev, zgodovina, gospodarstvo, znamenitosti*. Ljubljana: Mladinska knjiga, Založba.
26. Pintar, M. (2014). *Nekateri vidiki namakanja kmetijskih zemljišč v Sloveniji*. Geografija v šoli, 1/2014. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.
27. Shaltout, M. (1997). *Estimating the evaporation over Nasser Lake in the upper Egypt from Meteorological observations*. *Advances in Space Research*, 19, str. 515-518. Cit. po: Michigan University: *Human Impacts on the Nile River*. Medmrežje http://sitemaker.umich.edu/sec004_gp5/the_aswan_dam_disadvantages.
28. White, K., El Asmar, H. M. (1999). *Monitoring changing position of coastlines using Thematic - Mapper imagery, an example from the Nile Delta*. *Geomorphology* 29/1999, str. 93-105. Elsevier Science B.V. Dostopno na: <http://www.hmelasmar.name.eg/Research/Kevin%20elasmar.pdf>. Vsi internetni viri citirani januarja 2015.

PRILOGA: EGIPT, NAMAKANJE IN ASUANSKI VISOKI JEZ V ŠOLSKE PRAKSI

Že v prispevku smo omenili, da v mnogih učbenikih avtorji pišejo tudi o problematiki Asuanskega jez in namakanja v Egiptu, vendar enostransko ali pa omenijo zgolj kakšen ključni problem. Seveda je potem od učitelja odvisno, ali bo z ozirom na učne cilje in razvoj veščin to temo razširil in obravnavi namenil več časa. V prispevku lahko preberemo več dimenzij te problematike, a je ta še vedno nepopolno obravnavana, zlasti manjka novejša problematika razpolaganja z vodo iz Nila. Vendar menimo, da je vsebina primerna tudi za šolsko uporabo, ne samo z vidika vsebine kot take, ampak da je lahko lepo izhodišče za razvijanje splošnega in posebnega (geografskega) znanja ter veščin. Nakazujemo nekaj možnosti s kratkim opisom ciljev, aktivnosti ter konkretnih nalog.

Cilji:

Učenci oz. dijaki:

- spoznajo posledice zgraditve jez, akumulacije in razdelitve vode;
- vrednotijo projekt z vidika, kako človek spreminja geografsko okolje;
- spoznajo kompleksnost delitve in rabe vode med več državami oz. narodi.

Aktivnosti:

- branje gradiva in diskusija v razredu glede pozitivnih in negativnih strani jez, ugotovitev razlik med njimi in vzroki za to,
- primerjava porečij z izdelavo grafikonov, ugotovitev razlik med njimi in vzroki za to,
- SWOT analiza na podlagi gradiva in diskusije, dijaki razvrstijo učinke po pomembnosti, ki jih jim pripisujejo, utemeljijo,
- igra vlog v zvezi z izkoriščanjem vode reke Nil v njegovem porečju.

Naloga:

- Na spletni strani poiščite lokacijo jez in jezera ter zapišite lokacijo jez s koordinatami ter lego glede na celoten Egipt. Jez označite na sliki.

Risal: Anton Polšak.

- Proučite porečje Nila in zapišite, kolikšen del ozemlja držav, ki so v njegovem porečju sega v posamezne države. Naredite (dopolnite) preglednico. Uporabite vir na medmrežju: <http://www.fao.org/docrep/W4347E/w4347e0k.htm>.

Država	Velikost	Delež porečja Nila glede na površino države
Egipt	1.002	32,6
Sudan	1.886	79,0*
Južni Sudan	619	
Etiopija	1.104	33,2
Kenija	581	8,0
Ruanda	26	75,5
Tanzanija	947	8,9
Uganda	241	7,4
Burundi	27	47,6
DR Kongo	2.345	0,9
Eritreja	117	0,8
	8.895	

*Velja za nekdanji Sudan v celoti.

- Koliko prebivalcev držav živi v porečju? Poišči novejšo podatke o številu prebivalcev in izračunaj, koliko jih živi v porečju Nila, če se odstotek ne bi spremenil.